

REPERE METODOLOGICE PRIVIND ORGANIZAREA PROCESULUI EDUCAȚIONAL LA LIMBA STRĂINĂ

PRELIMINARII

Limba străină (treapta primară, gimnazială și liceală) este o disciplină de bază obligatorie din aria curriculară *Limbă și comunicare*, care asigură dezvoltarea competențelor lingvistice, sociolingvistice, pragmatice și (pluri/inter) culturale, contribuind la formarea elevilor ca cetățeni responsabili pentru dezvoltarea personală pe parcursul întregii vieți și capabili să relaționeze deschis și liber în varia medii de comunicare. În conformitate cu prevederile Codul Educației al Republicii Moldova nr.152/2014, comunicarea în limba străină este o competență-cheie care definește o finalitate a procesului educațional, fapt ce accentuează ponderea disciplinei în conturarea profilului absolventului pentru fiecare treaptă de școlaritate.

CADRUL NORMATIV DE ORGANIZARE A PROCESULUI EDUCAȚIONAL

Documentele de tip reglator, în baza cărora se va organiza procesul educațional la Limba străină, în anul de studii 2019-2020, sunt:

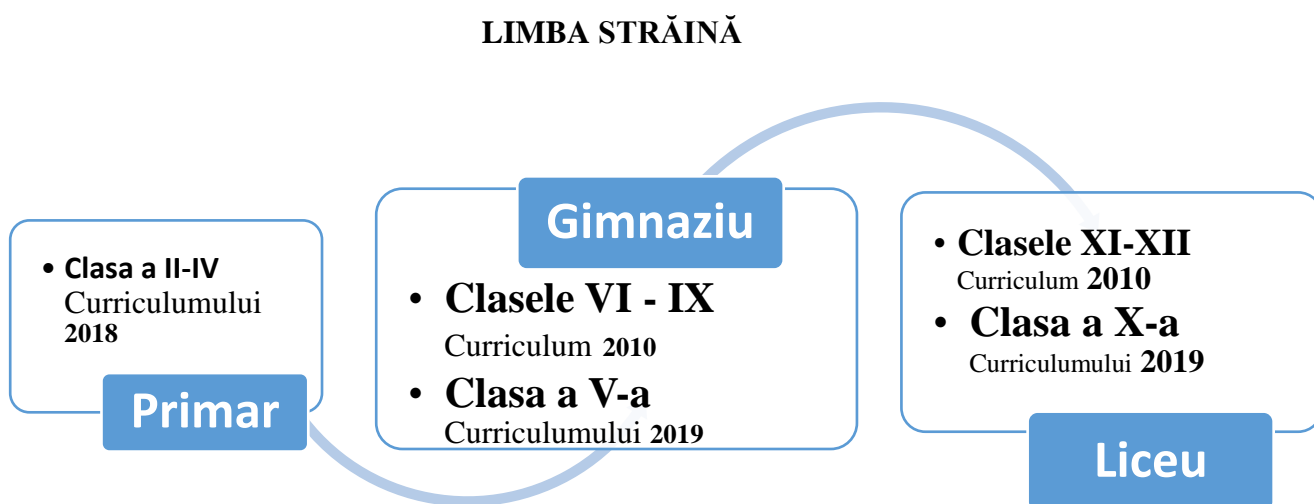
- Codul Educației al Republicii Moldova. Chișinău, 2014, nr. 152 din 17.07.2014. Publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 319-324, art. nr. 634 din 24.10.2014;
- Planul-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal în anul de studii 2019 – 2020 (aprobat prin ordinul nr. 321 din 29.03.2019);
- Standardele de eficiență a învățării (aprobat prin ordinul Ministrului Educației nr.1001 din 23.12.2011);
- Curriculum național. Limba străină I pentru clasele II-IV (aprobat prin ordinul nr. 1124 din 12.07.2018);
- Curriculum național. Limba străină pentru clasele V-IX (aprobat prin ordinul nr. 906 din 17.07.2019);
- Curriculum național. Limba străină pentru clasele X- XII (aprobat prin ordinul nr. 906 din 17.07.2019);
- Curriculumul școlar pentru disciplina Limba străină, clasele a V-a - a IX-a (aprobat prin ordinul nr. 244 din 27 aprilie 2010);
- Curriculumul școlar pentru disciplina Limba străină, clasele a V-a - a IX-a (aprobat prin ordinul nr. 244 din 27 aprilie 2010);
- Standardele de competență profesionale ale cadrelor didactice din învățământul general. (aprobat prin ordinul Ministrului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1124 din 20 iulie 2018. Chișinău, 2018.

DOMINANTE MANAGERIALE DE IMPLEMENTARE A CURRICULA 2019

Curricula 2019 sunt cea de a doua generație de curricula centrate pe competențe. Documentele *asigură continuitatea* implementării politicilor educaționale naționale în procesul educațional, realizând dezvoltarea logică și firească a sistemului de competențe specifice disciplinei, în conformitate cu interesele și necesitățile actuale ale elevilor.

În anul de studii 2019-2020, procesul educațional la Limba străină în clasa **a V-a** și **a X-a** va fi realizat conform **Curricula** Limba străină pentru clasele V-IX și X-XII (aprobat prin ordinul nr. 906 din 17.07.2019), iar la treapta primară conform Curriculumului la Limba străină I pentru clasele II-IV (aprobat prin ordinul nr. 1124 din 12.07.2018).

În celelalte clase se va asigura continuitatea implementării **curricula 2010**.

Atât în cazul utilizării curricula 2010, cât și curricula 2019, numărul de ore alocat pentru disciplina Limba străină este în strictă conformitate cu prevederile Planului-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal în anul de studii 2019 – 2020 (aprobat prin ordinul nr. 321 din 29.03.2019).

Important! Toate recomandările specificate conform reperelor metodologice din anii precedenți (2015-2019) sunt valabile.

TEMA DE CERCETARE ȘI APLICARE

În vederea asigurării implementării graduale a curricula 2019, se recomandă valorificarea următoarelor teme de cercetare și aplicare:

- I. Managementul implementării calitative a curricula 2019 în clasele a V-a și a X-a - obligatoriu;
- II. Activitățile de mediere în procesul de predare-învățare-evaluare a limbii străine – opțional;
- III. Instrucțiunea privind managementul temelor pentru acasă în învățământul primar, gimnazial și liceal: continuitate și racordare la curricula 2019 – opțional;
- IV. Metodologia formării și dezvoltării competențelor inter-/transdisciplinare ale elevului la Limba străine – opțional;
- V. Evaluarea, instrument de asigurare a succesului elevului la Limba străină – opțional.

Se va implementa tema obligatorie și una/două teme opționale prin decizie la nivel raional/municipal.

Totodată, în conformitate cu prevederile articolul 85 din *Regulamentul-tip de organizare și funcționare a instituțiilor de învățământ primar și secundar, ciclul I și II*, cu privire la atribuțiile Comisiei metodice la nivelul instituției școlare, se va urmări:

- Elaborarea unui plan de activitate în vederea valorificării temei/temelor de cercetare și aplicare (parte a planului de activitate al comisiei metodice);
- Implementarea aspectelor teoretico-metodice a temei/temelor de cercetare și aplicare în cadrul orelor;
- Diseminarea experiențelor avansate și a modelelor practice de punere în aplicare a temei/temelor de cercetare prin publicarea buletinelor școlare și/sau a articolelor de specialitate.

Fiecare comisie metodică are libertatea de a selecta una sau mai multe teme pentru cercetare și aplicare în cadrul seminarelor teoretico-practice la nivel instituțional și raional/municipal. Totodată, se va încuraja selectarea și derivarea unor aspecte ale temelor propuse pentru dezvoltare în cadrul rapoartelor de autoevaluare și a lucrărilor metodice pentru atestarea cadrelor didactice.

STRATEGIA DE PROIECTARE

Recomandările specificate conform reperelor metodologice din anii precedenți (2015-2019) sunt valabile, în contextul următoarelor precizări și completări.

În procesul de elaborare a proiectării de lungă durată, profesorul va respecta reglementările în vigoare, în conformitate cu Curricula 2010, 2018 și 2019, stabilind numărul unităților de învățare după cum urmează.

Clasa	Numărul Săptămânal De ore	Numărul de ore per unit. de învățare	Numărul de unități de învățare	Numărul anual de ore
II	2	10-11	6	66
III	2	10-11	6	66
IV	2	10-11	6	66
V*	2	10-11	6	70
VI	2	7-10	7-8	70
VII	2	7-10	7-8	70
VIII	2	7-10	7-8	70
IX	2	7-10	7-8	68
X U/R	3/2	LS I 10 – 12 LS II 10-12	Umanist/Real LS I 9-10 LS II 6-7	Umanist/Real LS I – 105 LS II - 70
XI U/R	3/2	LS I 7 -10 LS II 10-12	Umanist/Real LS I 9-10 LS II 6-7	Umanist/Real LS I – 105 LS II - 70
XII U/R	3/2	LS I 10-12 LS II 10-12	Umanist/Real LS I 9-10 LS II 6-7	Umanist/Real LS I – 103 LS II - 68

*În instituțiile de învățământ care au decis studierea, din clasa a V-a a celei de a doua limbi străine pentru întreaga perioadă a ciclului gimnazial, câte 2 ore săptămânal, de asemenea se respectă raportul unitate de învățare/număr de ore indicat în tabel.

Atenție! În clasele din instituțiile de învățământ care au decis studierea, din clasa a V-a a celei de a doua limbi străine pentru întreaga perioadă a ciclului gimnazial va fi utilizat curriculum la treapta primară, ediția 2018.

În funcție de limba străină studiată (prima sau a doua), cadrul didactic urmărește prevederile CECRL și ale Curricula 2018 și 2019 și selectează judicios documentul curricular potrivit nivelului de competență.

Clasa	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
LS I	A1			A2 /A2+					B1+		
Clasa	-	-	-	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
LS II	-	-	-	A1			A2/ A2+				
LS II (liceu clasic)	-	-	-	-			-	-	A1		

Important! În clasele primare, în anul de studii 2019-2020, se va implementa Curriculum național. Limba străină I pentru clasele II-IV (aprobat prin ordinul nr. 1124 din 12.07.2018) pentru toate clasele. În context, recomandăm elaborarea proiectului de lungă durată pentru clasele primare și pentru clasa a V-a (instituțiile de învățământ care au decis studierea, din clasa a V-a a celei de a doua limbi străine) în etape: semestrial. Această recomandare este motivată de necesitatea acordării unei atenții sporite perioadei de implementare a noii curricula, precum și de aspectul asigurării cu resurse didactice.

În clasa a V-a și a X-a, Curricula 2019 prevede 9 ore pentru gimnaziu și 7 ore pentru liceu la discreția cadrului didactic. Aceste ore vor fi utilizate în funcție de context pentru a asigura calitatea procesului educațional și centrarea concretă pe nevoile de formare ale elevilor: activități de sinteză, activități de consolidare, organizarea proiectelor educaționale, activități inter-/transdisciplinare.

Fiecare unitate de învățare va finaliza cu **evaluare sumativă**, urmată de **analiză a probei de evaluare**. Precizăm că analiza probei de evaluare în clasele clasa a VI- XII include activități postevaluative diferențiate și, chiar dacă nu se înregistrează în catalogul școlar, întrucât numărul de ore este limitat, se realizează în mod obligatoriu ca parte a primei lecții din următoarea unitate de învățare. În cazul unor situații specifice, profesorul poate decide să acorde o lecție întregă din contul orelor la discreția cadrului didactic și va fixa acest lucru în proiectul său de lungă durată. În clasa a V-a recomandăm, după caz, acordarea unei lecții separate pentru realizarea analizei probei de evaluare.

În clasele primare evaluare se realizează conform ECD (evaluării criteriale prin descriptorii).

Atenționăm asupra respectării raportului echilibrat dintre evaluările scrise, evaluările orale și evaluările complexe (probă practică). Raportul recomandat este **3:2:1** (de exemplu, pentru clasa a V-a vor fi proiectate 3 probe scrise, 2 probe orale și 1 evaluare mixtă).

Atenție! Pe parcursul unității de învățare, se recomandă realizarea evaluărilor formative în funcție de necesitățile la clasă. Nu se vor acorda note insuficiente la evaluările formative, rolul acestor evaluări este ghidarea elevului spre succes. De asemenea, evaluările formative se evaluează doar în bază de produs. Răspunsurile sporadice la lecție nu constituie temei pentru notare.

Se vor administra evaluări inițiale, în mod obligatoriu, doar la clasa a V-a și a X-a. Notele de la evaluarea inițială nu se înregistrează în catalogul școlar.

În clasa a VI-a – a IX-a și a X-a - XII-a elevul va acumula notele după cum urmează:

- evaluările sumative (în funcție de clasă);
- evaluări formative (în funcție de necesitățile la clasă);
- la produsele complexe elaborate acasă (un produs pentru fiecare unitate de învățare);
- la proiectele educaționale (1-2 note).

În anul de studii 2019-2020, trecerea de la învățământul primar la cel gimnazial reprezintă o schimbare semnificativă, adeseori, dificilă pentru elevi, iar adaptarea acestora va solicita un efort susținut din partea tuturor actanților educaționali. În vederea asigurării implementării calitative a curriculumului și a creării unui mediu de învățare prietenos elevilor, profesorii își vor asuma conștient misiunea facilitării procesului de adaptare pentru prima generație de elevi, formați în conformitate cu prevederile Metodologiei de evaluare prin descriptorii (MECD).

Important! În vederea asigurării adaptării elevilor, în clasa a V-a, în anul de studii 2019-2020, **recomandăm a nu se vor acorda note la evaluările formative**, iar în primul semestru **a nu se acorda note pentru temele de acasă**.

Elevul din clasa a V-a va fi evaluat prin notă la evaluările sumative, la sfârșitul fiecărei unități de învățare. Rezultatele evaluării vor respecta principiul confidențialității, fiind comunicate elevului și părintelui fără a fi anunțate public. În clasa a V-a, după realizarea evaluării sumative, profesorul desfășoară, în mod obligatoriu, lecția de analiză a evaluării, care va include două aspecte importante:

- analiza rezultatelor, exerciții de remediere a greșelilor, explicații diferențiate;
- autoevaluare reflexivă care stimulează învățarea conștientă, autonomă și centrată spre succesul elevului.

În acest sens, recomandăm cadrelor didactice să introducă la finalul testului de evaluare o listă de control care include două-trei întrebări de autoevaluare, cu caracter reflexiv.

Atenție! În interesul superior al elevului recomandăm ca notele insuficiente în clasa a V-a să nu fie înregistrate în catalogul școlar. Profesorul va elabora **un plan de recuperare** și va administra, în termen de maxim 1-2 săptămâni, încă o dată o probă care va avea același grad de dificultate. De asemenea, elevii care au absentat vor susține obligatoriu proba de evaluare sumativă. În funcție de context, se stabilește ziua susținerii probei care va coincide cu ziua în care elevii au lecție conform orarului. Aceasta va avea loc după finalizarea lecțiilor, la ora agreată de profesor cu elevul/elevii care au absentat și/sau cei care au urmat planul de recuperare. Nota de la evaluarea repetată va fi înregistrată în ziua susținerii, cu specificarea de rigoare în rubrica „Note” din catalogul școlar.

În clasa a V-a elevul va acumula note după cum urmează:

- evaluări sumative (6 note);
- produse complexe elaborate acasă doar în semestrul II (3 note);
- proiecte educaționale (1-2 note).

Astfel, pentru fiecare treaptă de școlaritate, în vederea stimulării abordării inter-și transdisciplinare a procesului educațional, recomandăm realizarea, în cadrul fiecărui semestru, a unui proiect educațional la Limba și literatura română și alte discipline școlare, care să fie centrat pe rezolvare de probleme, învățare prin cercetare, lucru în echipă.

TEMA PENTRU ACASĂ

Aspectele esențiale privind temele pentru acasă vor fi reglementate în conformitate cu prevederile *Instrucțiunii privind managementul temelor pentru acasă în învățământul primar, gimnazial și liceal* (ordinului Ministerul Educației, Culturii și Cercetării nr. 1249 din 22.08.2018).

De menționat că fiecare cadru didactic este obligat să verifice caietele cu tema pentru acasă, în mod obligatoriu, o dată în cadrul unității de învățare și să evaluez prin notă doar produsul complex. Totodată, el consemnează ritmicitatea realizării de către elev a celorlalte teme pentru acasă, îl atenționează asupra

greșelilor (de exemplu, asupra unor anumite ortograme), dar nu îl notează pentru fiecare temă în parte.

ASIGURAREA CU MANUALE

În anul de studii 2019-2020, se vor utiliza manualele în vigoare, aprobate de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării. Pentru clasa a X-a în care se implementează curriculum 2019 se vor realiza adaptările necesare, vor fi utilizate alte suporturi, resurse educaționale libere.

Atenție! Pentru ciclul primar (nivelul A1) și gimnazial pentru instituțiile care studiază a doua limbă străină din clasa a V-a, a fost elaborată o generație nouă de manuale în bază de nivele de învățare conform recomandărilor Cadrului Comun European de Referință pentru Limbi (volumul complementar 2018). În perioada de tranziție, până la tipărirea și livrarea manualelor în școli (semestrul I) se vor utiliza manualele existente, iar în celelalte clase se vor utiliza manualele în vigoare, aprobate de minister.

CLASA	TITLUL	AUTORI	ANUL	EDITURA
2	Limba și literatura engleză	2016	Iu. Ignatiuc ș. a.	ARC
2	Limba și literatura franceză	2015	Z. Vîrlan ș. a.	Prut Internațional
3	Limba și literatura engleză	2016	L. Ignatiuc ș.a.	ARC
3	Limba și literatura franceză	2015	E. Onofrei, Z. Vîrlan ș.a.	ARC
4	Limba și literatura ucraineană	2017	K. Kojuhar, A. Liușnevschi	Știința
4	Limba și literatura engleză	2012	L. Ignatiuc ș.a.	ARC
5	Limba și literatura engleză	2015	Iulia Ignatiuc ș.a	Prut Internațional
5	Limba și literatura franceză	2015	Emilia Bulhac ș.a.	Prut Internațional
6	Limba și literatura engleză	2015	Iulia Ignatiuc ș.a.	Prut Internațional
6	Limba și literatura franceză	2015	Emilia Bulhac ș.a.	Prut Internațional
7	Limba și literatura engleză	2015	Tatiana Musteață ș.a.	Prut
7	Limba și literatura franceză	2015	M. Cotelea, ș.a.	Știința
8	Limba și literatura	2015	G. Bordeniuc, E.	Prut Internațional

	engleză		Onofreiciuc	
8	Limba și literatura franceză	2015	M. Cotlau, M. Guzun	ARC
9	Limba și literatura engleză	2015	G. Bordeniuc, E. Onofreiciuc	Prut Internațional
9	Limba și literatura franceză	2015	C. Vasilache, A. Bujor	ARC
10	Limba engleză, I limb de studii	2012	G. Chira ș.a.	ARC
10	Limba franceză, I limba de studii	2012	Z. Ciobanu ș.a.	Prut Internațional
10	Limba franceză, II limba de studii	2012	E. Onufrei ș.a.	ARC
11	Limba engleză, I limbă de studii	2014	M. Chira ș.a.	ARC
11	Limba engleză, II limbă de studii	2010	S. Botnaru ș.a.	Tipografia Centrală
11	Limba franceză, I limba de studii	2014	E. Onufrei ș.a.	Prut Internațional
11	Limba franceză, II limbă de studii	2010	M. Scobioală ș.a.	ARC
12	Limba engleză, I limbă de studii	2015	G. Chira ș.a.	ARC
12	Limba engleză, II limbă de studii	2011	E. Onofreiciuc ș.a.	Tipografia Centrală
12	Limba franceză, I limbă de studii	2012	M. Cotelea ș.a.	Prut Internațional

Totodată, atenționăm că este interzisă impunerea părinților de a procura manuale de alternativă sub pretextul implementării noii curricula.

ASIGURAREA CONDIȚIILOR DE ACCES

În vederea reintegrării rapide și eficiente, o atenție sporită va fi acordată **copiilor din diasporă**, reîntorși de peste hotare. Formarea competențelor de comunicare în limba română și limba străină este o condiție importantă, care asigură integrarea cu succes copilului, de aceea profesorii vor manifesta o atitudine responsabilă pentru fiecare caz în parte. Instituția nu va condiția instituționalizarea copilului, iar șeful comisiei metodice va monitoriza procesul de realizare a **planului individual de studiere** a conținuturilor curriculare conform Planul-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal anul de studii 2019 – 2020 (aprobat prin ordinul nr. 321 din 29.03.2019).

Totodată, în conformitate cu articolul 46 din Regulamentul-tip de organizare și funcționare a instituțiilor de învățământ primar și secundar, ciclul I și II (ord. ME nr. 235 din 25 martie 2016), „la admiterea în învățământul liceal se va ține cont de limba străină studiată de către solicitant în învățământul gimnazial”. În situația în care elevul poate face dovada, în baza unor certificate cu recunoaștere internațională, a nivelului de cunoaștere a limbii străine, acesta poate opta pentru continuarea studierii altei limbi decât a celei studiate în cadrul școlii, în funcție de condițiile existente în instituția dată.

Procedura de transfer a elevilor va fi reglementată conform prevederilor Regulamentul-tip de organizare și funcționare a instituțiilor de învățământ primar și secundar, ciclul I și II (ord. ME nr. 235 din 25 martie 2016). În cazul în care elevii se transferă într-o instituție în care se studiază altă limbă străină decât cea studiată de elev, conducătorul instituției de învățământ își asumă responsabilitatea pentru asigurarea tuturor condițiilor necesare lichidării restanțelor de program. În acest sens, se va convoca o ședință cu șeful comisiei metodice, profesorul la clasă, dirigintele de clasă și părinții elevului pentru a se acorda suport și a se conștientiza, de către fiecare parte implicată, specificul acestei activități care este una suplimentară programului obișnuit de lucru al elevului. Se va ține cont de interesul superior al copilului și, în funcție de factorii care au motivat transferul elevului, se va acorda suportul necesar.

Natalia Grîu, *consultant principal, Direcția Învățământ general,
Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, GDS*